

O. Anselmo Canjuga franjevac kapucin

Izak Špralja, Zagreb

Mnogi su ga crkveni glazbenici poznavali preko njegovih popjevaka u *Hrvatskom crkvenom kantualu* (Zagreb, 1934.). Neki su o njemu pročitali (poslije Drugog svjetskog rata) 12 tiskanih redaka, koje je za *Muzičku enciklopediju* napisao A. Vidaković, a prihvatio to objelodaniti J. Andreis - urednik 1. izdanja *Muzičke enciklopedije* (Zagreb, 1958.) - u doba, kada nije bilo jasno smije li se u enciklopediju uvrstiti jedinica o svećeniku koji je umro kao zatvorenik. Kad su preneseni posmrtni ostaci A. Canjuge na Mirogoj (Zagreb) u grobnicu Franjevaca kapucina, M. Demović je u časopisu *Sv. Cecilija* (SC, XXXIX/1969., 3. 68-69) objelodanio životopis i popis djela na temelju uvida u

Autograf o. Anselma Canjuge
(preuzeto iz monografije ... *Ljiljane bijeli*)

dio njegove ostavštine. Prigodom 100. obljetnice rođenja objelodanjena je prekrasna monografija: *Anselmo Canjuga, Ljiljane bijeli* (Rijeka, 1994.) zahvaljujući upravi Hrvatske provincije franjevaca kapucina, fra Anti Logari - uredniku, darovateljima i osobito priređivačima: Diani Grgurić, Ljubi s. Fidelis Leventić i Drašku Baumgartenu. Iste godine je u časopisu *Sv. Cecilija* objelodanjeno više članaka o o. Anselmu Canjugi, odnosno o navedenom izdanju, a Institut za crkvenu glazbu KBF u Zagrebu je priredio na tribini Utorak svetog Dominika »Slovo o crkvenim glazbenicima« kojima se navršila 100. obljetnica rođenja. Među glazbenicima i o o. A. Canjugi (usporedi: SC, LXV/1994., 3. 49-65).

Zahvaljujući braći kapucinima, osobito o. Zvonimiru Mariji Pšagu, sačuvana je (velikim) dijelom glazbena ostavština o. Anselma. Sačuvane su, isto tako, kajdanke koje je o. Anselmo ispisao u zatvoru (zasluga pripada Gospodinu koji je ostavio svjedočanstvo na kajdanci br. XI: "Sačuvao i donio iz Stare Gradiške Hrastić Ignacije"). Na temelju te ostavštine i napisa u časopisu *Sv. Cecilija* moguće je složiti slijedeći tijek života i djelovanja o. Anselma Canjuge.

KALENDAR ZBIVANJA

o životu i djelovanju o. Anselma (Franje Ks.) Canjuge

Razdoblje od 1894. - 1917.

1894. 27. studeni, Budislavec

- rođen Franjo Ksaver Canjuga (od oca Jakoba i majke Mare, rod. Cafuk);

1901. - 1905. (?), Vidovec

- pohađao osnovnu školu;

1905. - 1910. (?), Varaždin

- pitomac Kapucinskog Konvikta sv. Josipa;

1910. 1. kolovoz, Varaždin

- ulazi u novicijat Kapucinskog reda;

1911., Varaždin

- polaže prve redovničke zavjete;

1911. - 1917., Senj

- uči bogoslovne nauke;

1914., (Zagreb)

- objavljuje prve harmonizacije (tri hrvatska božićna napjeva, SC, sv. 6, 21 - 23);

1916., (Zagreb)

- objavljuje prvu vlastitu skladbu (*Ko noć šutiš*, SC sv. 2, 8);

1917., (Zagreb)

- objavljuje drugu vlastitu skladbu (*O da mogu kao Herub*, SC, sv. 6, 25);

1917. 8. prosinac, Senj

– zaređen za svećenika (po biskupu Josipu Marušiću).

Ovom prvom razdoblju pripadaju ili bi trebali pripadati:

– zapisi napjeva u Kraljevici: *Barjaci kreću kraljevi*, *Molitva proroka Jeremije*, psalam *Smiluj mi se, Bože*, hvalospjev *Blagoslovljen Gospodin Bog Izraelov*;

– zapisi i harmonizacija promjenjivih dijelova mise: pristup: *Rosite nebesa*, stepennaja: *Vazmite vrata i pričešćenije: Se Deva začnet*;

– zapis i harmonizacija napjeva za *Veruju* kako se pjeva u Kraljevici;

– zapis i harmonizacija božićne popijevke *U se vrijeme godišta* (napjev iz Rijeke);

– potpisivanje staroslavenskog teksta pod gregorijanske napjeve: *Gospodi* (mise 1. *Lux et origo*), *Veruju* (br. IV);

– *Staroslavenska misa* (usporedi SC, XXI/1927, 6, 260).

Razdoblje od 1917. - 1938.

1917. - 1928., Varaždin

– vraća se u (kapucinski) samostan te djeluje kao: orguljaš i zborovoda u kapucinskoj crkvi, voditelj crkvenog gimnazijskog zbora kod pavlina (1922. - 1927.), odgojitelj sjemeništara, izgraditelj Konvikta sv. Josipa, predavač vjeronauka u Prvoj osnovnoj školi ("Kraljice Marije"), sastavljač dispozicija za orgulje, skladatelj (skladbe su mu objavljivane u SC od 1918.);

1920., (Zagreb)

– objavljuje (prvi registrirani) tekst u SC, sv. 6, 129 - 131 (*Orgulje grada Varaždina*);

1927. 12. listopad, Cernik

– izvedba njegove *Staroslavenske mise*;

1929., (Varaždin)

– sudjeluje kao orguljaš na koncertu "Varaždinskih Hrvatica";

1933., (Varaždin)

– izabran za člana Provincijalnog vijeća i za starješinu samostana (sv. Josipa);

1934., (Zagreb)

– u *Hrvatskom crkvenom kantualu* objavljeno je 16 (njegovih ranijih [iz SC]) himničkih oblika te tridesetak napjeva priređenih za promjenjive dijelove mise;

1938., (Varaždin)

– nastaje rukopis *Obrednik za orguljaše*, premješten je u Osijek.

Razdoblje od 1938. - 1952.

1938., Osijek

– orguljaš (i zborovoda) u kapucinskoj crkvi; surađuje s opernim sastavom Hrvatskog narodnog kazališta;

– nastavnik glazbe u gimnaziji;

1940. 24. studeni, Vinkovci

– nastupio kao dirigent Oratorijskog zbora sv. Franje i kao orguljaš na koncertu;

1940. 19. prosinac, Osijek

– ponovljen koncert iz Vinkovaca;

– nastaje skladba *Za Hrvatsku* (na tekst V. Deželića st.);

1941. 15. ožujak, Osijek

– izvedba skladbe *Za Hrvatsku* (na koncertu HKPD zbora "Lira", pod ravnanjem A. Canjuge);

Zagreb

– u audijenciji Poglavniku osobno predao partituru skladbe *Za Hrvatsku*;

1942., Vukovar

– na proslavi 75. obljetnice HPGD "Dunav" svi zborovi zajedno izvode skladbu *Za Hrvatsku*;

1943. 8. prosinac, Osijek

– svečana proslava 25. obljetnice misništva o. Anselma Canjuge;

(Osijek)

– nastupio sa dječjim zborom "Lipe" u Hrvatskom narodnom kazalištu;

(Zagreb)

– objavljuje (posljednji registrirani) tekst: SC, sv. 1, 26-27. (*Nove orgulje u crkvi časnih sestara u Đakovu*);

1944., (Zagreb)

– objavljen je motet *Zdravo Marijo* (SC, sv. 3);

1946. 19. rujan, Vinkovci

– pripremio (i nastupio kao dirigent i orguljaš) Crkveni koncert;

1947., Osijek

– uhapšen i osuđen na 16. godina zatvora te 5 godina gubitka svih građanskih prava; kaznu izdržava u Staroj Gradiški;

1952. 19. prosinac, Stara Gradiška

– umire od raka na želucu te je sahranjen na zatvorskom groblju;

1965. 27. svibanj, Zagreb

– posmrtni ostaci o. Anselma Canjuge ekshumirani (iz Sare Gradiške) i položeni u grobnicu kapucinskog samostana na Mirogoju (Zagreb)

* * *

1994., Rijeka - Zagreb

– obilježena 100. obljetnica rođenja o. A. Canjuge i objavljena edicija *Ljiljane bijeli* s njegovim izabranim skladbama.

(Nastavak sljedi)